

Farkas Imre úrnak
országgyűlési képviselő

B u d a p e s t

Tisztelt Képviselő Úr!

„Milyen intézkedéseket tesznek a tiszazugi holtágak kiszáradásának megakadályozására?” címmel az Országgyűlés Házszabálya 91. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint hozzám intézett, K/4885. számú írásbeli választ igénylő kérdésére a következő választ adom:

Már az 1990-es évek elején rendkívüli érdeklődés mutatkozott nemcsak a Tisza-völgyi, de szinte minden holtág, illetve hasznosítható vízfelület iránt. Ugrásszerűen megnőtt az igény a holtágak jóléti célú igénybevételeire, de mindenek előtt világossá váltak a holtágak megóvandó természeti értékei. Ugyanakkor a 90-es évek elejének aszályos időszakai sürgetően hívták fel a figyelmet a holtágak állapotának romlására, egyes holtágak előregedésére, a szinte általánosnak mondható feliszapolódásra, a szennyeződésekől eredő vízminőségi problémákra, a védendő értékek megismerésének fontosságára, a megoldásra váró vízpótlásokra. Ezért kezdődött el egy részletes - a természetvédelmi és környezetvédelmi szempontokat is figyelembevevő - feltáró munka, melynek eredményeként mára ismertté váltak a jelentős természeti értékeket képviselő holtágak jellemző tulajdonságai is.

A holtágak megmentésére, rehabilitációjuk megvalósítására 1997-ben Tárcaközi Bizottság alakult. A bizottsági munka részeként történt meg, az ún. "szentély" típusú holtágak meghatározása és elkészült a holtágak rehabilitációjának tervezéséhez szükséges szakmai útmutató.

A Tisza-völgyben több, mint 180 db 5 ha-nál nagyobb holtág található. A Képviselő úr kérdésében szereplő Tisza-zug a Tisza és a Körösök által közrezárt terület (Kunszentmártoni kistérség), ahol három nagyobb holtág (a Csongrád-Mámai, a Cibakházi és a Tiszaugi) található. A holtágak egy része állami tulajdonban van és forgalomképes. Az „egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzati tulajdonba adásáról” szóló 1991. évi XXXIII. törvény lehetőséget adott az önkormányzatoknak, hogy a közigazgatási területükön lévő holtágakat tulajdonba vegyék, ezzel azonban nem minden önkormányzat élt.

A tulajdonviszonyok még ma is változóban vannak, a kiemelkedő természeti értékeket képviselő „szentély-holtágak” azonban mára a nemzeti parkok kezelésébe kerültek.

A holtágak döntő részét idén is a tavaszi ár- és belvizekből töltötték fel, a kezelők lehetőségeikhez képest felkészültek egy vízhiányos időszakra is. A rendkívül csapadékszegény és átlagosnál melegebb időjárás következtében az Alföld középső és déli részén rendkívül súlyos aszály van, de az ország egész területén az 1990-es évek elejével azonos erősségű aszályal kell szembenézni. Ennek következtében nemcsak a holtágaknál jelentkezik a vízhiány problémája, hanem nagyobb folyóikon és tavainkon is. A vízkészletek megtartása érdekében esetenként a vízhasznosításokban korlátozásokat kellett elrendelni. A gravitációs vízellátású holtágaknál az ökológiai és egyéb vízigények rendelkezésre álltak, egyes holtágaknál a szivattyús vízpótlás is megtörtént. A tapasztalat azt mutatja, hogy elsősorban azoknál a sekély vizeknél fordult elő vízminőségi probléma - elsősorban oxigénhiány -, ahol a vízutánpótlás nem volt megoldható.

A holtágak vízpótlása (a műszaki feltételek megteremtése) rehabilitációjuk során oldható meg. Minden egyes holtág önálló értéket képvisel, ezért egyedi értékelést igényel, annak eldöntése azonban, hogy egy kistérségben az ott lévő holtágak közül melyik érdemes rehabilitációra, illetve anyagi támogatásra és a holtágon milyen további hasznosítás lenne célszerű, nemcsak az érdekeltek, de a holtágakat jól ismerő szakemberek feladata is. Ezért alakult meg az elmúlt napokban a KvVM szervezésében egy Holtág Szakmai Bizottság, melynek célja az elmúlt évek munkájának értékelése, a holtágokban végbemenő folyamatok megismerése, kiadványokon keresztül az önkormányzatok szakmai segítése stb.

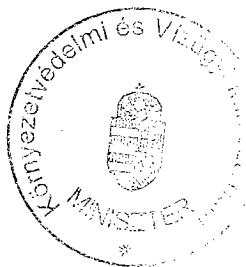
Az élővilág károsodásának megelőzése a vízigények biztosításával lehetséges, ezért természetes, hogy az elméleti munka mellett a későbbiekben is szükséges a holtágak rehabilitációjának folytatása, az anyagi támogatás feltételeinek újbóli megteremtése - 2004-től -, melyet a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium kiemelt feladatának tekint.

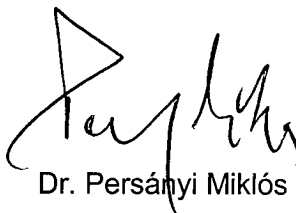
A vízügyi igazgatóságok a korábbi évek gyakorlatának megfelelően az ősz folyamán ismételten fel fogják hívni az önkormányzatok figyelmét a holtágak feltöltésére, különösen azokban az esetekben, ahol a nyáron vízmennyiségi, illetve vízminőségi problémák merültek fel.

Kérem Képviselő urat, hogy válaszomat elfogadni szíveskedjék.

Budapest, 2003. augusztus 27.

Üdvözlettel:

Dr. Persányi Miklós